

СТАЛИЙ РОЗВИТОК, ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК УДОСКОНАЛЕННЯ
ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВАSUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A PROSPECTIVE DIRECTION FOR IMPROVING
THE LOGISTICS ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE

Волинець Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри «Транспортного права та логістики», e-mail: Volinec_3@ukr.net, тел. +380979022993,

<https://orcid.org/0000-0002-5064-2349>

Добровольська Анна Михайлівна, кандидат технічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри «Транспортного права та логістики», e-mail: anet_chechet@ukr.net, тел. +380634321538,

<https://orcid.org/0000-0002-5912-0678>

Добровольський Олександр Сергійович, кандидат технічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри «Двигунів і теплотехніки», e-mail: dobrovolskiy@ukr.net, тел. +380632977210,

<https://orcid.org/0000-0003-0048-1388>

Пеньківська Катерина Сергіївна, асистент, Національний транспортний університет, асистент кафедри «Транспортного права та логістики», e-mail: katerinapenkivska@gmail.com, тел. +380939206627,

<https://orcid.org/0000-0002-2418-9851>

Янішевський Андрій Андрійович, здобувач вищої освіти, кафедри «Транспортного права та логістики», Національний транспортний університет, e-mail: yanishevskiyandrii@gmail.com, тел. +380958682621,

<https://orcid.org/0009-0002-2700-803X>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню вагомості сталого розвитку для підвищення ефективності та якості логістичної діяльності в Україні. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 р. передбачають необхідність забезпечення національних інтересів України щодо сталого

розвитку економіки, громадянського суспільства і держави для досягнення зростання рівня та якості життя населення. В контексті забезпечення зазначеної мети особливу увагу приділено забезпеченню збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України, що, в тому числі, має передбачати необхідність забезпечення відповідного розвитку логістичної діяльності підприємств.

У статті розглядається визначення поняття сталого розвитку і його еволюція. Проведено аналіз сутності, особливостей і переваг удосконалення логістичної діяльності підприємств згідно концепції сталого розвитку.

Запропоновано теоретичні положення щодо покращення логістичного забезпечення сталого розвитку підприємств. Визначено, що глобалізація бізнесу веде до виділення нових логістичних функцій, які будуть рушійною силою для здобуття підприємством позицій інноваційного розвитку. Запропоновано нові виклики, які диктують необхідність якісної зміни сфери логістики – її функціонального навантаження та інформаційного відображення.

Обґрунтовано, різноманітні напрями діяльності, які сприятимуть досягненню сталості. Досліджуються економічні вигоди від впровадження стратегії сталого розвитку. Подається огляд сучасних тенденцій розвитку сталості, висвітлюються проблеми та перешкоди, з якими стикаються логістичні компанії в Україні. Обґрунтовується важливість взаємодії різних секторів суспільства для досягнення спільної мети переходу до моделі сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності національної логістичної системи.

Таким чином, урахування екологічних норм поведінки вимагає зміни традиційних підходів до управління логістичною діяльністю, переорієнтувати підприємства на застосування безпечних із погляду навколишнього середовища логістичних технологій, поступаючись місцем сталій логістиці.

Ключові слова: сталий розвиток, логістична діяльність, транспортна галузь, економічна діяльність, конкурентоспроможність, національна логістична система.

Вступ. Логістика відіграє надважливу роль у ланцюгах постачання, які лежать в основі світової економіки. Галузь особливо важлива для України, адже міжнародна торгівля складає значну частину валового внутрішнього продукту країни. Незважаючи на важливість та значний потенціал логістичних послуг, транспортні потужності України використовуються лише частково, а здійснення логістичних операцій супроводжується негативним впливом на оточення, що проявляється в соціально-екологічних проблемах. Це зокрема створення шумових та вібраційних впливів, порушення рівноваги екосистем, забруднення повітря, води і ґрунту шкідливими викидами тощо. Рівень розвитку інфраструктури та послуг, що пропонуються вантажовідправникам і постачальникам логістичних послуг в Україні, є нижчим від стандартів розвинутих європейських країн, а логістичні витрати для кінцевих споживачів при цьому є вищими. В сучасних умовах глобалізації та визначеного курсу інтеграції України до ЄС існує потреба побудови транспортно-логістичних систем у відповідності до світових стандартів. Одним із основних напрямків підвищення конкурентоспроможності національної транспортної системи, її ефективної інтеграції у міжнародні транспортні мережі, є перехід до моделі сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Забезпечення сталого розвитку є актуальною проблемою не лише для окремих галузей або підприємств, але й для національної економіки загалом. Дослідженню проблем сталого розвитку, теоретико-методичним засадам впровадження принципів концепції в транспортно-логістичні системи приділяють увагу досить велика кількість українських та зарубіжних науковців. Цій тематиці присвячені роботи таких авторів, як Воркут Т.А., Гурнака В.М., Дзуліт З.П., Крикавського Є.В., Лазоренко Т.В., Мних О.Б., Саенсус М.А. тощо. Сучасний процес переходу до моделі сталого розвитку в Україні є складним та динамічним, супроводжується значною кількістю проблем, тому існує потреба постійного аналізу і дослідження в цьому напрямку.

Метою статті є дослідження теоретичних і практичних засад сутності та особливостей впровадження концепції сталого розвитку в логістичну діяльність, тенденцій розвитку та вагомості сталості для підвищення конкурентоспроможності логістичної галузі України.

Викладення основного матеріалу. Тривалий час логістичні рішення були покликані мінімізувати витрати, максимізувати прибутки або досягти цілей оптимізації обслуговування клієнтів. І не дивно, оскільки минуле століття було тим періодом, коли людство віддавало перевагу економічному та технологічному розвитку в усіх сферах діяльності, а успіх зазвичай вимірювався зростанням валового внутрішнього продукту. Вважалося, що це обов'язково призведе до добробуту і значного підвищення рівня життя людей. Прогрес майже завжди забезпечувався за рахунок нещадної експлуатації та забруднення навколишнього середовища, проте суспільство такого типу фактично жило за рахунок майбутніх поколінь [3]. Як наслідок, на початку ХХІ століття світ зіштовхнувся з глобальними екологічними та соціальними проблемами. Ці обставини змусили науковців розробити новий підхід до подолання зазначених проблем, який отримав назву концепція сталого розвитку.

Термін «сталий розвиток» вперше з'явився у 1987 р. в доповіді Міжнародної комісії з навколишнього середовища і розвитку, що мала назву «Наше спільне майбутнє». На засіданні Генеральної Асамблеї ООН було заявлено, що зробити розвиток сталим – означає забезпечити задоволення потреби сьогодення, не піддаючи ризику здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби [1].

В сфері логістики ця концепція отримала відображення в напрямку «зелена логістика». Початок «зеленої логістики» для реалізації принципів сталого розвитку було покладено ще в середині 1980-х рр. з появою концепції загальної відповідальності.

Розвитку концепції спільної відповідальності сприяли такі чинники:

- обмеженість енергетичних і сировинних ресурсів, а отже потреба підвищення енергоефективності та застосування технологій і систем бережливого виробництва;

- формування етичних засад ведення бізнесу;

- необхідність переходу бізнесу до міжнародних стандартів і норм щодо охорони навколишнього середовища;

- формування нових поведінкових трендів, основними з яких є орієнтація на здоровий спосіб життя, що трансформує поведінку споживача і визначає його вибір на користь придбання товарів і послуг, що відповідають вимогам екологічної безпеки.

Сутність концепції полягає в комплексній трансформації логістичних стратегій, структур, процесів і систем у бік більш раціонального та ефективного використання ресурсів впродовж усього ланцюга поставок. Метою стійкої логістичної системи є підвищення прибутковості та зменшення впливу на навколишнє середовище для довгострокової ефективності.

Як зазначає Р. Поїст, ця концепція розглядає, на відміну від загальної теорії управління, також соціальну складову економічної діяльності, зокрема логістичної. Цей факт свідчить про достатній потенціал використання стійкої логістики у вирішенні соціальних проблем, серед яких слід назвати зростання споживання, низький рівень екологічної культури персоналу, забезпечення необхідного рівня безпеки й комфортності праці, екологічні проблеми [5].

Перші публікації в галузі логістики щодо екологічного впливу на довкілля з'являються на початку 1990-х рр. Основні теми, які вони розкривають – це «рециклінг», утилізація та переробка відходів, «реверсна» логістика. Для цієї першої хвилі «зеленої логістики» характерною рисою є функціональна орієнтованість. З кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. концепція «зеленої логістики» набуває більшої актуальності [4]. Дослідження в галузі логістики характеризуються уникненням негативних екологічних наслідків та підвищення ефективності використання ресурсів. Цьому сприяли зовнішні чинники, серед яких Кіотський протокол (1998 р.) до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, який зобов'язував країни до зниження викидів парникових газів; звіт Стерна (2005 р.) щодо потреби стабілізації температури та концентрації CO₂ [6].

У транспортно-логістичній діяльності значний вплив на розвиток галузі у найближчі десятиліття має Паризька Угода (2015 р.), за якою країни, незалежно від їхнього рівня економічного розвитку, зобов'язалися зменшувати шкідливі викиди діоксиду вуглецю в атмосферу. Попри критику щодо недостатньої жорсткості угоди, міжнародна діяльність у сфері реалізації домовленості активно проводиться протягом останніх років. У 2018-2019 рр. багато світових компаній-гігантів, діяльність

яких пов'язана з логістикою (зокрема таких як Maersk, DHL, Amazon) прийняли і опублікували стратегії переходу до нульових викидів CO₂ до 2050 р. Як зазначається у звіті стосовно сталого розвитку датського гіганта у сфері вантажного судноплавства Maersk, домінуючими змінами за останні десять років стало встановлення глобальних цілей ООН щодо сталого розвитку та зростаюча нагальність подолання зміни клімату [7].

Як вважають дослідники, поступово застосування принципів сталого розвитку перетворюється на обов'язкову складову корпоративної політики більшості сучасних транснаціональних логістичних компаній [8]. Завдяки цій концепції досягається збільшення економічної цінності при одночасному зменшенні негативного впливу компанії на навколишнє середовище та покращення якості життя людей. Фактично можна констатувати, що однією з цілей розвитку логістики є створення ресурсозберігаючої, екологічно й соціально-відповідальної бізнес-моделі.

Основні пріоритети сталого розвитку національної транспортно-логістичної системи відображені в Стратегії сталої логістики для України на період до 2030 року, проєкт та план дій якої був розроблений Міністерством інфраструктури України за підтримки експертів Світового банку [8]. Логістична стратегія є важливою складовою Національної транспортної стратегії України до 2030 року.

Сталий розвиток логістичної діяльності в Україні покликаний сформувати такі основні напрями:

- мінімізація втрат, пов'язана з неефективністю логістичного процесу;
- ефективне використання енергетичних ресурсів;
- ефективне використання матеріальних і сировинних ресурсів;
- ефективне використання наявних потужностей (виробничих, складських, транспортних);
- мінімізація екологічних впливів на навколишнє середовище;
- розробка та впровадження інноваційних методів управління та організації логістичних процесів [5].

Щоб досягти сталого розвитку, підприємству необхідно поставити за мету усунення або мінімізацію відходів, оптимізацію ресурсів і мінімізацію втрат. Досягнення цих цілей призведе до екологічної, економічної та соціальної сталості, які є трьома стовпами сталого розвитку [7].

Таким чином, «стала логістика» застосовує тривимірний підхід, на відміну від традиційного одновимірного, орієнтованого лише на економіку. Для досягнення сталого розвитку необхідна інтеграція усіх трьох його вимірів та їх збалансованість, а будь-який недолік хоча б одному з цих трьох вимірів сталого розвитку призведе до неможливості його досягнення.

Міжнародні зобов'язання України, що передбачають поступовий перехід до екологічно ощадливого транспорту та безпечної організації дорожнього руху, відповідно до стандартів ЄС в логістичній сфері, актуалізують широке коло взаємопов'язаних завдань щодо модернізації транспортної системи України на засадах сталого розвитку [2]. Усвідомлення цього на державному і галузевому рівнях має пріоритетне значення для забезпечення збалансованого розвитку транспортної системи України [3].

Але існує чимало перешкод, які гальмують впровадження принципів сталого розвитку на логістичних підприємствах. Чинники цьому впливу можна розділити на фактори внутрішнього та зовнішнього середовища. Внутрішніми перешкодами для ініціювання екологічних питань можуть бути високі інвестиційні витрати, брак фінансових або людських ресурсів, а також нестача знань або навичок у персоналі компанії. Зовнішні передбачають обмежений доступ до технологій, які зменшують вплив на навколишнє середовище, відсутність зацікавленості та підтримки з боку постачальників і партнерів, відсутність державної системи підтримки, ринкова конкуренція та невизначеність

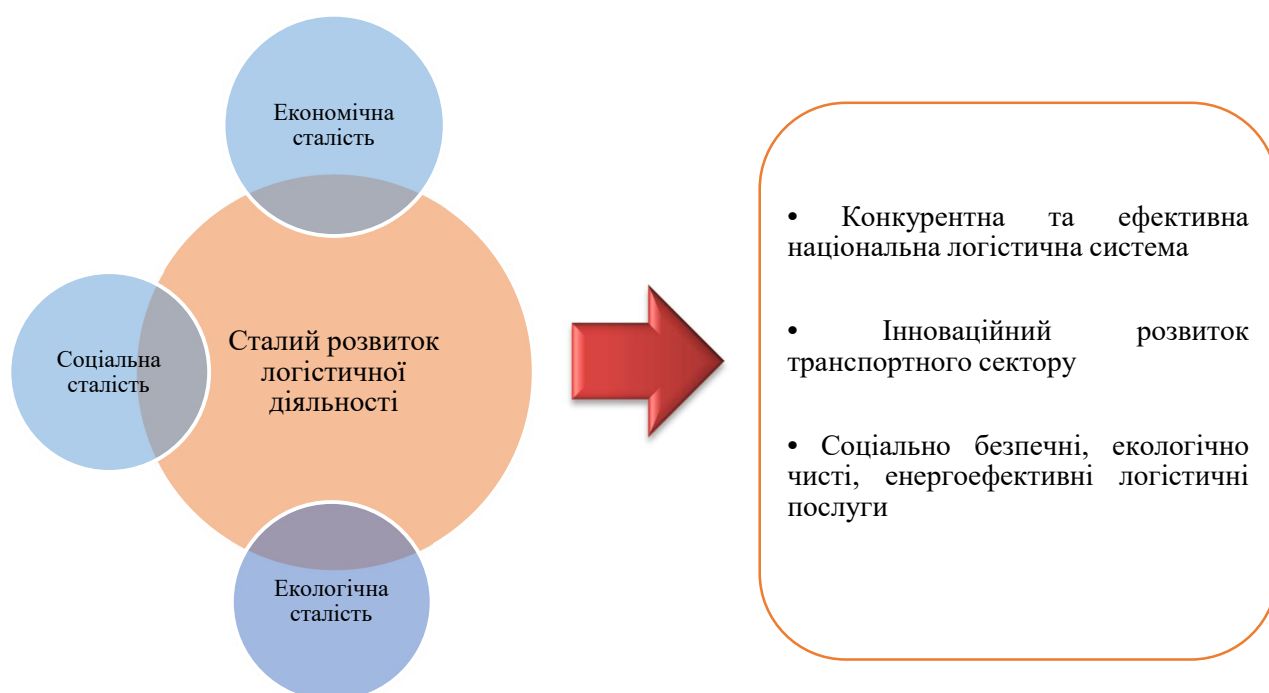

Рисунок 1 – Сталий розвиток логістичної діяльності та його складові елементи

Figure 1 – Sustainable development of logistics activity and its constituent elements

. Наявні фінансові ресурси та технології, природно, обмежують те, наскільки швидко чи в яких межах можна пом'якшити негативні наслідки такої діяльності. Багато з них вимагає застосування регуляторних або фіскальних заходів. Після впровадження цих заходів відповідні органи влади також повинні забезпечувати їх виконання.

До технологічних проблем можна віднести пошук ефективних технологій альтернативних або відновлюваних джерел енергії, складність впровадження сучасних ІТ рішень стосовно операцій з логістики і ланцюгів поставок.

Перспективи реалізації в Україні принципів сталого розвитку не можна розглядати окремо від здійснюваних у державі ринкових реформ. Особливо важливим для прискорення переходу на модель сталої економіки в Україні є організація ефективної співпраці між основними учасниками цього процесу: уряд; науковці; громадські організації; громадяни; бізнес. До втілення концепції сталого розвитку повинні долучитися всі сектори суспільства [3].

Основні завдання, спрямовані на підвищення якості та ефективності роботи у секторі вантажних автомобільних перевезень покладаються на приватний сектор, особливо з огляду на нагальну потребу в оновленні автопарку, що також вимагає фіскальної та регуляторної підтримки з боку Кабміну. За необхідності вдосконалення системи перевірок на дорогах та автомобільному транспорті, а також питання, пов'язані з виконанням міжнародних конвенцій та угод з питань автомобільного транспорту, в першу чергу відповідальними є Кабінет Міністрів України та Міністерство інфраструктури України. Ключовими кроками у розвитку вантажних автомобільних перевезень є:

- модернізація автопарків вантажного транспорту, особливо для внутрішніх перевезень, з міркувань економічного, а також екологічного характеру;
- посилення габаритно-вагового контролю, контролю технічного стану транспортних засобів, перевірок сертифікації та відповідності водіїв;
- статус дотримання відповідних міжнародних конвенцій у сфері автомобільного транспорту;

- підвищення доступу до багатосторонніх і двосторонніх транспортних дозволів паралельно зі сприянням оновленню реєстрації автопарку в Україні [8].

Інститути, що регулюють сектор вантажних автомобільних перевезень, можуть час від часу становити перешкоду на шляху реформування галузі. Ситуацію слід покращити, наскільки це можливо, наприклад, шляхом застосування таких заходів:

- посилення ролі Державної служби статистики;
- поліпшення умов роботи, а також рівня підготовки державних службовців;
- забезпечення стабільної роботи наявних державних структур та організацій, визначення вимог до комунікацій між усіма компетентними органами, що управляють автомобільною галуззю;
- посилення участі галузевих асоціацій, навчальних закладів та освітньо-наукових установ у соціальному діалозі заради розвитку сектора автомобільного транспорту;
- сприяння створенню представницьких асоціацій вітчизняних перевізників без державного управління [8].

Значний потенціал для вдосконалення має логістика останньої милі; реверсна логістика; оптимізація складської логістики; розвитку логістичної інфраструктури; зменшення споживання енергії, браку та відходів; застосування новітніх інформаційні технології, використання інтермодальних та комбінованих транспортних рішень; впровадження економіки спільного використання в логістичних процесах тощо.

Нині найбільший прогрес щодо переходу до моделі сталого розвитку у ланцюгах постачання приділяється сфері транспортування [2]. Перехід на електромобілі, більш екологічно чисті види палива та більш ефективні способи організації доставки останньої милі – це основні шляхи, які використовують передові логістичні компанії. У багатьох розвинених країнах прийнято плани на найближчі кілька років, за якими на окремих територіях рух автомобілів на двигунах внутрішнього згорання буде заборонено. З іншого боку, вводяться митні і податкові пільги на електротранспорт, скасовується оплата за користування деякими платними дорогами в країнах ЄС тощо. В Україні перехід на електротранспорт стимулюється скасуванням акцизу при ввезенні електромобілів і ПДВ.

Порівняно менше уваги приділяється інфраструктурі логістики, хоча розподільчі центри, перевантажувальні термінали та інші види будівель, що використовуються в логістиці, також містять значний потенціал зменшення шкоди навколишньому середовищу. Передусім це стосується раціонального розміщення такого вузла, енергоспоживання, а також технологій, якими він оснащений. Деякими компаніями враховуються також архітектурні рішення, що сприятимуть підвищенню екологічності і зменшенню витрат енергії (зокрема щодо конструювання стелі, врахування особливостей ландшафту, раціоналізація використання води тощо). Сталий розвиток логістичної галузі обов'язково повинен включати підвищення ефективності використання транспортної інфраструктури та впровадження інноваційних рішень, таких як інтермодальний транспорт, що дозволить зменшити транспортні затори та скоротити час доставки вантажів [2].

Для зменшення екологічних наслідків логістичної діяльності можна застосовувати різні заходи, такі як: оптимізація маршрутів, зниження споживання палива, використання екологічно чистих видів транспорту, рециклінг та переробка відходів тощо. Керівники підприємств повинні працювати над зменшенням негативних соціальних наслідків, забезпеченням безпеки праці та поліпшенням умов праці. Також важливо зменшувати кількість аварій та нещасних випадків, покращувати умови життя працівників та розвивати спільноти, в яких вони працюють.

Основними економічними вигодами від застосування концепції сталого розвитку в логістичній діяльності є:

- 1) Скорочення зайвих витрат. Сталість сприяє підвищенню ефективності логістичних процесів шляхом уникнення зайвих витрат, зниження відходів, збільшення продуктивності роботи. Застосування ресурсозберігаючих технологій у логістиці дає змогу скоротити запаси матеріалів на 40 – 60%, прискорити оборотність оборотних коштів на 20 – 40%, скоротити транспортні витрати на 7 – 20%, знизити витрати на вантажно-розвантажувальні і складські роботи на 15 – 30% [6].

2) Зниження ризиків. Впровадження сталих методів логістики дозволяє зменшити ризики виникнення серйозних екологічних проблем та непередбачуваних подій.

3) Покращення репутації. Логістичні оператори, які забезпечують сталість у своїй діяльності, отримують позитивний іміджевий вплив та підвищену довіру з боку споживачів.

4) Покращення умов праці, що включає увагу до безпеки роботи працівників, забезпечення прав працівників, відповідність вимогам етичного бізнесу та дотримання принципів соціальної відповідальності.

Сталість логістичної діяльності покращує умови праці персоналу, що, в свою чергу, може збільшити їх задоволеність та продуктивність, а отже призведе до зниження витрат та поліпшення якості обслуговування клієнтів.

5) Залучення інвестицій. Логістичні компанії, які прагнуть до сталого розвитку, можуть бути більш привабливими для інвесторів, які шукають підприємства з високою соціальною відповідальністю.

Отже, логістичні оператори, які забезпечують сталість у своїй діяльності, мають значну перевагу над конкурентами на сучасному ринку, що дозволяє їм зберігати свої позиції та залучати нових клієнтів. У цілому, перехід до сталої концепції розвитку в логістиці може допомогти підприємству знизити витрати, поліпшити репутацію та збільшити конкурентоспроможність, що в свою чергу призведе до збільшення прибутку.

Оскільки сьогодні бізнес стає все складнішим, компаніям життєво необхідно практикувати стійке управління ланцюгом поставок, щоб залишатися конкурентоспроможними. Окрім звичних критеріїв якості логістичного обслуговування, таких як вартість послуг або швидкість, до показників оцінки логістичного сервісу слід ввести стійкість, яка стосується захисту навколишнього середовища, соціальної відповідальності та економічного зростання в довгостроковій перспективі [7].

Показники сталого розвитку повинні відображати ефективність розвитку підприємства і слугувати основою для внесення змін у разі розбіжностей між існуючим і бажаним становищем у процесі розвитку підприємства. Вони повинні бути достатніми для аналізу результатів діяльності підприємства, щоб чітко простежувати взаємозв'язок кожного показника з факторами зовнішнього і внутрішнього середовища для подальшого визначення «вузького місця» і вироблення відповідних рішень, що усувають несприятливий вплив будь-якого фактору на сталий розвиток підприємства.

Оцінюючи сталий розвиток підприємства, слід аналізувати наступні функціональні складові:

– Фінансова сталість – передбачає забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами. Оцінка фінансової сталості є дуже важливою, оскільки стійке фінансове становище підприємства є результатом вмілого, прорахованого управління всією сукупністю виробничо-господарських факторів, що визначають результати діяльності підприємства.

– Маркетингова сталість – передбачає оцінку сталості підприємства на ринку (місткість ринку відповідного товару, частка підприємства на ринку, темпи росту об'єму продаж тощо). Для оцінки маркетингової сталості необхідно провести діагностику оновлення продукції, її прогресивності і якості.

– Виробнича сталість – пов'язана з оцінкою ефективності використання засобів праці, забезпеченістю способами використання факторів виробництва та ефективністю їх використання.

– Інвестиційна сталість – обумовлена наявністю коштів для безперервності саморозвитку, можливості підприємства сприймати інноваційні процеси суспільства.

– Соціальна сталість – пов'язана з оцінкою сталості складу персоналу, плинності кадрів, співвідношенням середньої заробітної плати на підприємстві з середньою заробітною платою по галузі тощо [8].

Висновки

Географічне розташування України на перетині магістральних транспортних шляхів створює унікальні можливості для розвитку логістичної галузі. Проте із провадженням логістичної діяльності пов'язаний ряд соціально-екологічних проблем, які посилюються одночасно з розвитком економіки та збільшенням обсягів перевезень, зокрема через зростання автомобілізації. До таких проблем належать: зростання кількості дорожньо-транспортних пригод; підвищення негативного впливу від логістичної діяльності на стан навколишнього середовища і здоров'я населення; зростання втрат, пов'язаних із транспортними заторами; зростання викидів парникових газів і витрати палива тощо.

У сучасному світі логістичним компаніям необхідно здійснювати свою діяльність із врахуванням принципів сталого розвитку, створюючи таку логістичну систему, яка орієнтована на довгострокове вдосконалення. Дотримання підприємствами принципів сталого розвитку логістичної діяльності є важливою складовою успіху бізнесу, оскільки все більше споживачів усвідомлюють цінність невідновлюваних ресурсів та шукають баланс між потребами організації, суспільства та природи. Окрім оптимізації витрат сталий розвиток може бути інструментом залучення додаткових інвестицій, підвищення репутації підприємства, отримання конкурентної переваги та заохочення нових клієнтів.

Логістична інфраструктура, така як розподільчі центри та перевантажувальні термінали, також має значний потенціал для зменшення впливу на навколишнє середовище, але отримує менше уваги, ніж безпосередньо транспорт.

Для визначення ефективності щодо досягнення сталості розвитку підприємства та оперативного коригування важливо проводити моніторинг та аналізувати показники сталого розвитку, які відображатимуть відповідність цілям зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, забезпечення економічного зростання та соціального добробуту підприємства.

Перелік посилань

1. Брутланд Г.Х. Наше спільне майбутнє. *Доповідь Комісії ООН щодо навколишнього середовища та розвитку*. 1987. М.: Прогрес, 1988. С. 50.
2. Волинець Л.М. Науково-методичні підходи до збалансування показників сталого розвитку мультимодальних перевезень вантажів у міжнародному сполученні. *Економіка транспортного комплексу*. – Харків: ХНАДУ, 2018. – Вип. 32. – С. 137 – 151.
3. Волинець Л.М. Концептуальні засади сталого розвитку транспортної галузі України в контексті фінансової безпеки держави. *Управлінський аспект забезпечення фінансової безпеки України: монографія*. За ред. Черевка О.В. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Черкаси, 2019. 312 с. С.252-272.
4. Галак І.І., Крюковська Л.І. Особливості управління реверсивними потоками у замкненому ланцюзі постачань. *Вісник Національного транспортного університету*. Сер. Технічні науки. 2021. Вип. 48. С. 73-82
5. Саєнсус М.А. Основні напрями сталої логістики: вимір впливу на навколишнє середовище. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління, 2018. Т. 29 (68), № 4. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_4_8
6. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістика та сталий розвиток: взаємовплив концепцій URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/26093/1/Krykavskiy.pdf>
7. Сандул М.С. Тенденції та перспективи імплементації концепції сталого розвитку в міжнародній логістиці URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/32089/Sandul.pdf>
8. Стратегія сталої логістики та План дій для України (Проект) URL: <https://mtu.gov.ua/files/Logistics.pdf>

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A PROSPECTIVE DIRECTION FOR IMPROVING THE LOGISTICS ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE

Volynets' Lyudmyla M., PhD, professor, National Transport University, professor of Department of transport Law and Logistics, e-mail: Volinec_3@ukr.net, tel. +380979022993, orcid.org/0000-0002-5064-2349

Dobrovolska Anna M., Ph.D., associate professor, National Transport University, associate professor of Department of transport Law and Logistics, e-mail: anet_chechet@ukr.net, tel. +380634321538, <https://orcid.org/0000-0002-5912-0678>

Dobrovolskiy Oleksandr C., Ph.D., associate professor, National Transport University, associate professor of Department of Engines and Heating Engineering, e-mail: dobrovolskiy@ukr.net, tel. +380632977210, <https://orcid.org/0000-0003-0048-1388>

Penkivska Kateryna C., Assistant, National Transport University, Assistant of the Department of Transport Law and Logistics, e-mail: katerinapenkivska@gmail.com, тел. +380939206627, <https://orcid.org/0000-0002-2418-9851>

Yanishevskiy Andrii A., National Transport University, higher education student of the first (bachelor) level, specialty 073 "Management", educational program "Logistics", e-mail: yanishevskiyandrii@gmail.com, тел. +380958682621, <https://orcid.org/0009-0002-2700-803X>

Summary. The article is devoted to the study of the importance of sustainable development for improving the efficiency and quality of logistics activities in Ukraine. The goals of the sustainable development of Ukraine for the period until 2030 foresee the need to ensure the national interests of Ukraine regarding the sustainable development of the economy, civil society and the state in order to achieve an increase in the level and quality of life of the population. In the context of ensuring the specified goal, special attention is paid to ensuring the balance of the economic, social and ecological dimensions of sustainable development of Ukraine, which, among other things, should include the need to ensure the appropriate development of the logistics activities of enterprises.

The article considers the definition of the concept of sustainable development and its evolution. The analysis of the essence, features and advantages of improving the logistics activities of enterprises according to the concept of sustainable development was carried out.

Theoretical provisions on improving logistics support for the sustainable development of enterprises are proposed. It was determined that the globalization of business leads to the allocation of new logistics functions, which will be the driving force for the enterprise to acquire innovative development positions. New challenges are proposed, which dictate the need for a qualitative change in the field of logistics - its functional load and information display.

Various areas of activity that will contribute to achieving sustainability are substantiated. Economic benefits from the implementation of the strategy of sustainable development are studied. An overview of modern trends in sustainability development is presented, problems and obstacles faced by logistics companies in Ukraine are highlighted. The importance of the interaction of various sectors of society to achieve the common goal of transition to a model of sustainable development and increase the competitiveness of the national logistics system is substantiated.

Thus, taking into account environmental norms of behavior requires changing traditional approaches to managing logistics activities, reorienting enterprises to the use of environmentally safe logistics technologies, giving way to sustainable logistics.

Key words: sustainable development, logistics activity, transport industry, economic activity, competitiveness, national logistics system.

References

1. Brundtland, G.H. (1988). Our common future [Nashe spilne maibutnie] Report of the World Commission on Environment and Development – Dopovid Komisiyi OON shchodo navkolyshnogo seredovyshecha ta rozvytku, Moscow: Progress. (Original work published 1987).
 2. Volynets, L.M. (2018). Scientific and methodical approaches to balancing indicators of sustainable development of multimodal freight transportation in international traffic [Naukovo-metodychni pidkhody do zbalansuvannia pokaznykiv staloho rozvytku multimodalnykh perevezeh vantziv u mizhnarodnomu spoluchenni]. Economics of the transport complex - Ekonomika transportnoho kompleksu , 32, 137-151.
 3. Volynets, L.M. (2019). Conceptual foundations of sustainable development of the transport sector of Ukraine in the context of financial security of the state. In O. V. Cherevka (Ed.) Management aspects of ensuring financial security of Ukraine: monograph [Kontseptualni zasady staloho rozvytku transportnoi haluzi Ukrainy v konteksti finansovoi bezpeky derzhavy. Upravlinnyi aspekt zabezpechennia finansovoi bezpeky Ukrainy: monohrafiia. Za red. Cherevka O.V.]. (pp. 252-272). Cherkasy: ChNU named after B. Khmelnytskyi.
 4. Halak, I.I., & Kriukovska, L.I. (2021). Features of reverse flow management in a closed supply chain [Osoblyvosti upravlinnia reverysnyimi potokamy u zamknenomu lantsiuzi postachan]. Bulletin of the National Transport University. Technical Sciences Series – Visnyk Natsionalnoho transportnoho universytetu. Ser. Tekhnichni nauky, 48, 73-82.
 5. Sainsus, M.A. (2018). The main directions of sustainable logistics: measurement of impact on the environment [Osnovni napriamy staloi lohistyky: vymir vplyvu na navkolyshnie seredovysheche.]. Scientific notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series: Economics and Management – Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia, 29(68), 51-58. http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_4_8
 6. Krykavskiy, Y.V., & Chornopyska, N.V. (2013). Logistics and sustainable development: interaction of concepts [Lohistyka ta stalyy rozvytok: vzaiemovplyv kontseptsii]. Electronic Scientific Professional Edition of Sumy State University "Economic Processes Management", 2. <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/26093/1/Krykavskiy.pdf>
 7. Sandul, M.S. (2019). Trends and prospects of implementing the concept of sustainable development in international logistics [Tendentsii ta perspektyvy implementatsii kontseptsii staloho rozvytku v mizhnarodnii lohistytsii]. Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Economics and Management, 34(2), 103-106. <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/32089/Sandul.pdf>
- Sustainable Logistics Strategy and Action Plan for Ukraine (Project) [Stratehiia staloi lohistyky ta Plan dii dlia Ukrainy (Proekt)]. Ministry of Infrastructure of Ukraine. <https://mtu.gov.ua/files/Logistics.pdf>.

Надійшла до редакції 19.04.2023.